

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๘/ ศส.๐

เลขที่	๒๙๔๒
วันที่	๑๑ ก.พ. ๒๕๕๘
เวลา	๑๔.๐๐

พวค.	๓๗
วันที่	๑๑ ก.พ. ๕๘
เวลา	๑๔.๑๐

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี WTO อย่างไม่เป็นทางการ ณ เมืองดาวอส สมาพันธรัฐสวิส

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ตารางสรุปประเด็นการเจรจาภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และหน่วยงานรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องผลการประชุมระดับรัฐมนตรี WTO อย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘ ณ เมืองดาวอส สมาพันธรัฐสวิส มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สมาพันธรัฐสวิสเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Ministerial Gathering: IMG) ระดับรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘ ณ เมืองดาวอส โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ให้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- ๑) ผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประกอบด้วยรัฐมนตรีจากสมาชิก WTO ที่มีบทบาทสำคัญ จำนวน ๒๑ ประเทศ ได้แก่ บราซิล แคนาดา จีน โคลัมเบีย คอสตาริกา อียิปต์ สหภาพยุโรป อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ รัสเซีย แอฟริกาใต้ สวิตเซอร์แลนด์ ไทย ตุรกี และสหรัฐฯ พร้อมทั้งผู้อำนวยการใหญ่ WTO โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางการดำเนินงานภายใต้ WTO ในปี ๒๕๕๘ และแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในการที่จะร่วมผลักดันความคืบหน้าของการเจรจารอบโดฮา สำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรี WTO สมัยสามัญ (Ministerial Conference: MC) ครั้งที่ ๑๐ (MC๑๐) ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ ๑๕ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา

๒) ที่ประชุมฯ มีความเห็นและท่าที สรุปได้ ดังนี้

๒.๑) เน้นย้ำความสำคัญและการผลักดันให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อมติการประชุมระดับรัฐมนตรี WTO สมัยสามัญ ครั้งที่ ๙ (MC๙) เมื่อปี ๒๕๕๖ ทุกเรื่อง รวมทั้งการให้สัตยาบันความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Agreement on Trade Facilitation: TFA) การจัดทำมาตรการถาวร (permanent solution) สำหรับการคงคลังสินค้าของรัฐบาลเพื่อความมั่นคงทางอาหาร (Public Stockholding for Food Security Purposes) และประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศพัฒนาน้อยที่สุด เช่น การให้สิทธิประโยชน์ในการค้าบริการแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (LDC Services Waiver) การยกเลิกภาษีและโควตา (Duty Free Quota Free: DFQF) แก่สินค้าส่งออกจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และการกำหนดให้มีกระบวนการเพื่อความโปร่งใสและการกำกับดูแลการค้าสินค้าฝ่าย

๒.๒) ผลักดันให้มีการจัดทำแผนงานเจรจา (work program) เพื่อกำหนดขอบเขตประเด็นเจรจาที่ต้องการผลักดันภายใต้การเจรจารอบโดฮา (Doha Development Agenda: DDA) ที่มีรายละเอียดและมีความชัดเจน ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อสนับสนุนการเจรจา DDA ให้เดินหน้าต่อไปได้

๒.๓) สนับสนุนให้สมาชิกมีความยืดหยุ่นและพยายามเสนอข้อประนีประนอมสำหรับประเด็นหลักการเจรจา ได้แก่ สินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม และการค้าบริการ ทั้งนี้ ญี่ปุ่น จีน นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ และสหภาพยุโรป ให้ความสำคัญกับการเจรจาด้านกฎเกณฑ์ อาทิ การตอบโต้การทุ่มตลาด ทั้งนี้ สมาชิกจะต้องหาข้อสรุปในประเด็นทั้งหลายให้ได้ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมฯ เห็นว่า ประเด็นการพัฒนายังคงเป็นหัวใจสำคัญของการเจรจารอบนี้

๒.๔) เนื่องจากการประชุม MC๑๐ มีกำหนดจัดในปี ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นปีที่ครบรอบ ๒๐ ปี WTO ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของ WTO การประชุม MC๑๐ จึงสมควรที่จะมีผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการให้สัตยาบันต่อ TFA ให้ครบสองในสามของสมาชิกทั้งหมด (๑๐๗ จากทั้งหมด ๑๖๐ ประเทศ) เพื่อให้ TFA มีผลใช้บังคับภายในช่วงการประชุม MC๑๐ ขณะนี้ มีสมาชิกให้สัตยาบันแล้ว ๓ ประเทศ คือ ฮังการี สิงคโปร์ และสหรัฐฯ นอกจากนี้ มาเลเซียแจ้งว่าจะให้สัตยาบันในไม่ช้า

๒.๕) สมาชิกบางประเทศ อาทิ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สหภาพยุโรป และสวิตเซอร์แลนด์ ต้องการผลักดันการเจรจานอกกรอบ DDA โดยเฉพาะการเจรจาขยายขอบเขตสินค้าภายใต้ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเจรจาความตกลงสินค้าสิ่งแวดล้อม ให้สรุปผลการเจรจายาวในช่วงการประชุม MC๑๐ ด้วย

๓) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวสนับสนุนให้สมาชิกหารือแผนงานเจรจาร่วมกันด้วยความจริงใจ เพื่อให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยเห็นว่า สมาชิกควรตั้งเป้าหมายที่สูง (ambitious) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความหมาย แต่ขณะเดียวกันก็ต้องปฏิบัติได้จริง (realistic) ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญ คือ ความสมดุล ทั้งระหว่างประเด็นเจรจาต่างๆ และระหว่างประโยชน์ของประเทศผู้นำเข้าและประเทศผู้ส่งออก โดยไทยพร้อมที่จะเข้าร่วมเจรจาหลายเรื่องพร้อมกัน (Parallel) ทั้งสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม การค้าบริการ และการพัฒนา อย่างไรก็ตาม ไทยเห็นว่า การเจรจาสินค้าเกษตรเป็นประเด็นหลักที่สมาชิกล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญ สมาชิกจึงควรพยายามหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อแก้ไขประเด็นขัดแย้งในการเจรจาดังกล่าว การเจรจาสินค้าเกษตรเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้การเจรจาเรื่องอื่นๆ มีความคืบหน้า และนำไปสู่ผลสำเร็จในการเจรจารอบโดฮาในที่สุด

๔) ผู้อำนวยการใหญ่ WTO (Mr. Roberto Azevedo) ให้ความเห็นว่า การจัดทำแผนงานเจรจามีรายละเอียดและมีความชัดเจน โดยมีปัจจัยที่สำคัญ อาทิ การดำเนินการอย่างเร่งด่วน (a sense of urgency) การเปิดกว้างต่อแนวทางใหม่ๆ การคำนึงถึงสิ่งที่ปฏิบัติได้ (do-able) การมีเป้าหมายที่สูงสุดที่เป็นไปได้ (possible) การมีส่วนร่วมในการเจรจา (high level of engagement) รวมทั้งการมีส่วนร่วมของเมืองหลวง

การสร้างควมไว้วางใจระหว่างสมาชิก และเจตนารมณ์ทางการเมือง ทั้งนี้ ผู้อำนวยการใหญ่ WTO เน้นย้ำให้สมาชิกเตรียมพร้อมสำหรับการหารือ พร้อมทั้งขอให้รัฐมนตรีแสดงท่าทีที่ยืดหยุ่นมากขึ้น

๓. ความเห็น/ข้อสังเกต

๑) สำหรับการปฏิบัติตามมติ MC๙ โดยเฉพาะเรื่อง TFA ไทยอาจพิจารณาเร่งรัดการดำเนินการภายในเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่องการให้สัตยาบันต่อ TFA ภายในปี ๒๕๕๘ เพื่อให้มีผลใช้บังคับโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ ลดขั้นตอนเอกสารและต้นทุนค่าใช้จ่ายยิ่งขึ้น

๒) กระทรวงพาณิชย์อยู่ระหว่างจัดทำทำทไทย เพื่อเข้ามีส่วนร่วมในการเจรจาสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม การค้าบริการ และการพัฒนา อย่างสร้างสรรค์ต่อไป รวมทั้ง อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ ที่สมาชิก WTO ให้ความสนใจ โดยเฉพาะความตกลงหลายฝ่าย ได้แก่ การเจรจาขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเจรจาความตกลงสินค้าสิ่งแวดล้อม

๓) กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำตารางสรุปประเด็นการเจรจาภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และหน่วยงานรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) เพื่อให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการจัดทำทำทไทยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑) เพื่อทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) อย่างไม่เป็นทางการ ณ เมืองดาวอส สมาพันธรัฐสวิส

๒) พิจารณามอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบตามตารางสรุปประเด็นการเจรจาภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และหน่วยงานรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำทำทไทยในส่วนที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๑๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖